

Kjøbenhavns Befæstning, som kun indeholdt en Begyndelse, og hvor det den Gang var udtalt, at man kun begyndte med det høist nødvendige — man vilde senere komme til det andet, efter at i 1875—76 Kjøbenhavns Befæstning var traadt i Baggrunden, i anden Linie, saa at der kun var bleven forelagt et Forslag til en Søbefæstning ved Kjøbenhavn, og efter at det ved forskellige Leiligheder var kommet frem, at det vilde være rart at faae at vide, hvad Regjeringen egentlig vilde, i Stedet for at komme frem med Stumper, hvoraf man ikke kunde se Noget, blev der i 1879 udarbejdet en Forsvarsplan, og der kom en fuldstændig Plan frem, hvori det bestemt var udtalt, hvad Regjeringen ansaae for hensigtsmæssigt og nødvendigt for Landets Forsvar. Denne fuldstændige Plan blev saa forelagt det ene Aar efter det andet; med hvilket Resultat er bekjendt. Forslaget blev kritisk behandlet her, kasteret og forkastet, man forsøgte ikke en Gang at anvende nogle enkelte Dele deraf, man foreslog ikke at begynde med Vidt eller at sætte noget Andet i Stedet, men man forkastede Forslaget. Efter at det var gaaet saaledes nogle Gange, forsøgte uan igjen at forelægge en Del af Lovforslaget, idet man ræsonnerede som saa: der er maaste noget Uberettiget i at forlange, at Thinget skal binde sig med Hensyn til Ting, som i 10, maaste 12, Aar ikke kunne udføres, saa meget mere, som det jo er temmelig store Summer, det dreier sig om; naar Thinget en Gang for alle har faaet at vide, hvor langt Regjeringens Planer strække sig, og hvad den vil have, maa det kunne notes med at faae Forslag om mindre Dele, saaledes at det kun binder sig til mindre Summer. Det gav Anledning til, at der det første Aar, jeg var Minister, i 1884—85, her i Thinget blev forelagt et Lovforslag, der kun indeholdt Dele af Kjøbenhavns permanente Befæstning, det Allernødvendigste, det, der til Nød saa kunde suppleres med en Feltbefæstning, og endelig en Fæstning i Sjælland. Det var det, som Regjeringen dengang ansaa det for rigtigt at begynde med. I Landstinget fandt man, at det ikke hastede saa meget med Fæstningen i Sjælland, den strøg man, men lagde særlig Vægt paa Kjøbenhavn, stærkede Regjeringens Forslag med Hensyn til Befæstningen der. Næste Gang blev Kjøbenhavns Befæstning forelagt noget anderledes, og sidste Gang blev den igjen modificeret noget, saaledes som det ærede Medlem for Præsto Aants 6te Valgtreds antydede, efter de seneste Underøgelser, der have fundet Sted. Men dermed er det ikke sagt, at man ikke vil have

andre Ting, derfor er man ikke berettiget til at sige, at nu er Regjeringen bleven staaende ved kun at ville have Kjøbenhavns Befæstning og ikke Andet. Det vil nemlig erindres, at man ogsaa har forlangt nogle af Havnestæderne befæstede, nemlig Korsør, Rallundsborg, Kjøge og Helsingør. Det er disse 4 Havnebefæstninger, som vare foreslaaede befæstede med pantfredede Taarne, men det er ikke nødvendigt, saa længe Kjøbenhavn ikke er befæstet. Bestemmelsen med dem er nemlig ikke den, at de skulle hindre Fjendens Landgang, thi det kan ikke ske ved at have 4 Taarne paa Sjælland. Fjenden kan nemlig kaste Tropper i Land, hvor han vil, paa den aabne Kyst, der ikke er befæstet; han kan gaa i Land, hvor han vil, naar Kjøbenhavn er ubefæstet, men naar han skal stride til Beleiring af et befæstet Kjøbenhavn, maa han have en stor Del Beleiringsmateriel dertil, og det vil han ikke kunne landsætte paa den aabne Kyst, han vil seile til Korsør, Helsingør eller de andre Havnestæder, og det vil derfor være hensigtsmæssigt at have disse Havnestæder befæstede. Dette kan man imidlertid ikke sætte i første Linie, det vil først faae Betydning, naar Kjøbenhavn bliver befæstet. Det Samme kan siges om en Flaadestation ved Aggersø Sund. Det er ogsaa blevet udtalt, at uagtet der ikke er blevet forelagt noget Forslag om Aggersø Sund som Flaadestation, har Regjeringen dog ikke opgivet den. Det er ofte blevet udtalt af Marineministeren, at den først vil faae Betydning, naar Flaaden har naaet den Størrelse, som maa anses for passende, saa vil det først kunne være fornødtigt at have den paa to Steder, men saalænge den ikke er større, end den nu er, vil det ikke være rigtigt at dele den. Derfor er det ikke rigtigt at sige, at der hos Regjeringen er en Tendens til at slaas af og holde sig til Kjøbenhavns Befæstning. Men man skal begynde med Noget, det kan jo ikke trylles frem med et Slag, der maa jo være en vis Successivitet dert, og saa har man villet begynde med det Nødvendige. Jeg havde som sagt ikke troet at behøve at gjøre disse Bemærkninger overfor det ærede Medlem, men da han ikke synes at have opfattet dette paa den Maade, som det bør opfattes, har jeg anset det for det Rigtigste at gjøre disse Bemærkninger. Han kaldte dernæst det Forslag, som man har endt med, et artilleristift Forslag. Jeg maa nu oprigtig tilstaa, at da jeg hørte denne Betegnelse, troede jeg, at det skulde være en af disse gamle Vittigheder om, at nu til Dags skal Artilleriet være det herskende Vaaben i al Krigskunst. Det har jeg hørt i mange Aar, og allerede fra den Gang, jeg i en forholds-